

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ

Серія «Вони прославили наш край»

«ОСОБИСТОСТІ ТВОРЯТЬ ІСТОРІЮ»:

*Історичне досьє громадських та політичних
особистостей Буковини*

Чернівці, 2019

УДК 016:908(477.85)

О-75

«Особистості творять історію» : історичне досьє громадських та політичних діячів Буковини / Чернівецька обл. б-ка для дітей ; уклад. О. Сторощук. – Чернівці, 2019. - 10 с.

Матеріал містить короткі біобібліографічні дані громадських та політичних діячів Буковини, які у 2019 році були ювілярами.

Адресовано бібліотекарям, організаторам дитячого читання, читачам.

Укладач	О. Сторощук
Редактор та комп'ютерний набір	П. Рудая
Комп'ютерний дизайн	Т. Дудчак
Відповідальна за випуск	А. Біла

ЧОБД, 2019

Зам. № 18

Наклад 5

Історія – скарбниця наших знань, свідок минулого, приклад і повчання для майбутнього. Майбутнє завжди творили сильні особистості, вони визначали рівень розвитку суспільства на певному його етапі.

Буковинська земля здавна славиться своєю історією, чудовими архітектурними пам'ятками, талановитими людьми.

Ювілярами 2019 року є чимало видатних особистостей, серед яких історики, громадські та політичні діячі, а саме: Микола Богайчук, Борис Тимощук, Іван Снігур, Володимир Залозецький.

Визначні постаті різних періодів історії, які представляли буковинську громадсько-політичну еліту сприяли піднесенню Буковини на високий рівень європейської науки та культури.

Разом з біографіями особистостей подана використана література.

БОГАЙЧУК МИКОЛА(1929-2006) :

90 років від дня народження педагога, літературознавця, перекладача.

Народився 13 січні 1929 року в с. Подвірне Новоселицького району. Закінчив місцеву початкову школу, згодом вчився в Хотинському ліцеї та Новоселицькій СШ №1. У 1952 р. Закінчив філологічний факультет Чернівецького державного університету, у 1955 року – аспірантуру.

Працював вчителем української мови та літератури в Чернівецькій СШ №4, у 1969 – 1976 рр. – директором Чернівецького педагогічного училища, у 1976 – 1999 рр. – доцентом кафедри зарубіжної літератури Чернівецького державного університету.

Автор досліджень: «Михаїл Емінеску на Україні» (1978), «Творчість Йона Крянге на Україні» (1979), «Василе Александрі на Україні» (1980), «Сторінки румунської франкіани» (1985) та ін.

Здійснив переклад українською мовою творів румунських письменників.

Автор словника-довідника «Література і мистецтво Буковини в іменах» (2005). Спільно з Р. Дубом видали посібники з літературного краєзнавства: «Літературна Буковина» (1997), «Письменники Буковини», «Чи знаєте ви місто Чернівці?: 120 запитань і відповідей» (1998).

Помер 7 лютого 2006 р. у місті Чернівці.

Література:

- 1. Богайчук Микола Артемович** (13.01.1929), с. Подвірне Новоселицького р-ну Чернівецької обл. – 07.02.2006, Чернівці) // Довгань О. Г. Літературно-мистецькі грані Буковини : слов.-довід. / О. Г. Довгань. – Чернівці : Місто, 2015. – С. 17 – 19.
- 2. Богайчук Микола Артемович** (13.01.1929 с. Подвірне Новоселицького р-ну – 07.02.2006, м. Чернівці) // Гусар Ю. Особистості : 100 імен до книги 1000 знаних буковинців / Ю. С. Гусар. – Чернівці : Місто, 2015. – С. 20 (Сер. «Золоті імена Буковини»).
- 3. 13 січня – 90 років від дня народження педагога, літературознавця, перекладача Миколи Богайчука (1929-2006)** // Пам'ятаймо! (Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2019 році) : бібліогр. покажч./ авт.-уклад Ю. Боганюк. – Чернівці, 2018. – С. 14-45.

ТИМОЩУК БОРИС (1919-2003):

100 років від дня народження науковця, архітектора.

Народився 7 квітня 1919 р. в селі Лука на Житомирщині. Освіту здобував на історичному факультеті Житомирського та Одеського педагогічних інститутів (закінчив в 1939 р.).

З 1947 р. у Чернівцях, працює науковим співробітником в історико-краєзнавчому музеї. З цього часу його життя та діяльність тісно пов'язані з Буковиною. На початку 50-х ХХ ст. проводив розкопки на Ленківському городищі, досліджував давньоруський Василів, середньовічний Хотин, відкрив понад 1000 різночасових археологічних пам'яток на території Буковини.

У 1967 р. захистив кандидатську, а у 1983 р. – докторську дисертації. Тривалий час працював викладачем історичного факультету ЧНУ ім. Ю. Федьковича.

Деякі його праці: «Хотин» (1972), «Слов'яни Буковини V- IX ст.» (1976), «З історії виникнення Чернівців» (1978), «Василів – місто Галицької Русі» (1992).

Помер 26 лютого 2003 р. у місті Чернівці. У 2006 р. у Чернівцях, по вулиці О. Бандери, 11 відкрито меморіальну дошку на честь Б. Тимощука.

Література:

1. Тимощук Борис Онисимович (07.04.1919, с. Лука, нині Житомирського р-ну Житомирської обл. – 26.02.2003, м. Чернівці) // Гусар Ю. Особистості : 100 імен до книги 1000 знаних буковинців / Ю. С. Гусар. – Чернівці : Місто, 2015. – С. 94 (Сер.«Золоті імена Буковини»).

2. 7 квітня – 100 років від дня народження науковця, археолога Бориса Тимощука (1919-2003) // Пам'ятаймо! (Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2019 році) : бібліогр. покажч. / авт.-уклад. Ю. Боганюк. – Чернівці, 2018. – С. 62-63.

СНІГУР ІВАН (1929-2016) :

90 років від дня народження – майстер народного мистецтва, етнограф, краєзнавець, колекціонер.

Іван Снігур народився 5 червня 1929 р. в селі Грозинці на Хотинщині в українській родині. Навчався в сільській школі румунською та російською мовами. Згодом довелося залишити школу. Навчався на коваля, майстра по виготовленню візків. Працював на полі: орав, сів, збирав урожай. З 1946 р. – працював у Чернівцях, допомагав родині.

Навчався в Ленінградському художньо-промисловому училищі ім. В. І. Мухіної. У 1949-1992 рр. працював у системі художнього фонду Спілки художників України та художньо-виробничого комбінату в Чернівцях. Його творчість відома всім, хто цікавиться історією нашого краю, фольклорними традиціями та мистецьким життям буковинців.

Все життя багато читав, зібрав унікальну колекцію книг. Багато подорожував буковинськими селами, збираючи легенди давніх часів.

Він не лише рятівник буковинських скарбів, краєзнавець, етнограф, але й чудовий художник, справжній народний митець, який відродив лозоплетіння, повернув славу буковинській писанці. Мало хто знає, що він ще й чудовий реставратор. Одна з

врятованих ним святинь – чудотворна ікона Богоматері, яку можна побачити у Греко-Католицькій церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Чернівцях.

Іван Снігур був учасником 120 мистецьких виставок, у тому числі персональних, консультантом 13 фільмів кіностудій Києва, Москви та Кишинєва. Він справді був радником кінематографістів, а в декотрих моментах, сам ставав режисером і сценаристом.

Іван Снігур власноруч створив музей лози. Працював кореспондентом газети «Час», де надрукував ряд статей з історії, мистецтва та побуту. Є автором книг: «Легенди Буковини» (1998), «Грозинці на вітрах історії» (2002), «Покровитель Буковини – святий великомученик Іван «Новий Сучавський» (2004), «Чернівці і чернівчани» (2005).

Він був людиною з феноменальною пам'яттю, ерудованим і обізнаним, в першу чергу у історичному минулому Буковини. Намагався зберегти це історичне минуле рідного краю, був збирачем і дбайливим хранителем старожитностей.

Іван Снігур – почесний громадянин міста Чернівці та села Грозинці.

У 1998 р. Івану Снігуру було присвоєно звання Заслуженого майстра народної творчості України.

Помер 8 жовтня 2016 р. в місті Чернівці.

Література:

- 1. Уривок з моєї біографії** // Снігур І. «Чернівці і чернівчани» / І. Снігур. – Чернівці : Прут, 2008. – С. 304-305.
- 2. Снігур Іван Назарович (05.06.1929, с. Грозинці Хотинського р-ну – 08.10.2016, м. Чернівці)** // Богайчук М. Література і мистецтво Буковини в іменах : слов.-довід. / М. Богайчук. – Чернівці : Букрек, 2005. – С. 253.

3. Снігур Іван Назарович (05.06.1929, с. Грозинці Хотинського р-ну – 08.10.2016, м. Чернівці) // Гусар Ю. Особистості : 100 імен до книги 1000 знаних буковинців / Ю. С. Гусар. – Чернівці : Місто, 2015. – С. 88 (Сер. «Золоті імена Буковини»).

4. Снігур Іван Назарович // Інформаційний простір Буковини. – Чернівці : Букрек, 2004. – С. 171.

5. 5 червня – 90 років від дня народження майстра народного мистецтва, краєзнавця, колекціонера Івана Снігура (1929-2016) // Пам'ятаймо! (Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2019 році) : біобібліогр. покажч. /авт.-уклад. Ю. Боганюк. – Чернівці, 2018. – С. 93-94.

ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ ВОЛОДИМИР (1884-1965) :

135 років від дня народження громадського і культурного діяча.

Народився 27 липня 1884 р. в місті Чернівці в сім'ї відомого лікаря–хірурга Володимира Володимировича Залозецького. Вивчав право та історію мистецтва в університетах Чернівців, Відня (Австрія), Мюнхена (Німеччина) та Флоренції (Італія).

Впродовж 1910-1914 рр. – член австрійської центральної комісії зі збереження мистецької та історичної пам'яток у Відні. Член буковинської делегації до Української Національної Ради ЗУНР (1918), радник надзвичайної дипломатичної місії Української Народної Республіки в Швеції (1919). Співзасновник і голова Української національної партії на Буковині (1927-1938). Засновник і голова Українського музею народознавства в Чернівцях (1927-1940). У своєму помешканні, біля г. Цецино, заснував «Гуцульський музей».

За його кресленнями та планами перебудована стара греко-католицька церква по вулиці Руській.

У 1944 р. переїхав до Відня, працював у музеї народознавства. Викладав історію мистецтва у Віденському університеті. Був співзасновником і першим головою товариств «Спілки українців в Австрії» і товариства «Буковина».

Помер 13 липня 1965 р. на курорті Іспер (Нижня Австрія).

Література:

- 1. Володимир Володимирович Залозецький (1884-1965):** науковець, політичний діяч Буковини // Буковина. Визначні постаті: 1774-1918 : біогр. довід. / авт.-упор. О. М. Павлюк. – Чернівці : Золоті литаври, 2000. – С. 69-71.
- 2. 27 липня – 135 років від дня народження громадського і культурного діяча Володимира Залозецького (1884-1965) // Пам'ятаймо! (Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2019 році) :** бібліогр. покажч. / авт.-уклад. Ю. Боганюк. – Чернівці, 2018. – С. 115-116.

**58000 м. Чернівці, вул. Шевченка, 29,
тел. 52-21-23, тел. 52-60-41
<http://bukovinchiki.cv.ua>
<http://children29.blogspot.com>
e-mail: childlibbuk@ukr.net**